

N. Bašić, V. Horvat, J. Mrzljak, J. Pavlič-Jureško (ur.), *Stepinčev zbornik. Kardinal Alojzije Stepinac — svjedok vremena i vizionar za treće tisućljeće*. Radovi sa znanstvenoga skupa u Lepoglavi, 5. prosinca 2008, Biblioteka Ljudi i događaji, 23, Glas Koncila, Zagreb, 2009, 736 str.

U organizaciji Varaždinske biskupije i župe Lepoglava održan je 5. prosinca 2008. godine znanstveni skup »Kardinal Alojzije Stepinac — svjedok vremena i vizionar za treće tisućljeće«. Tim je skupom obilježena 57. obljetnica prelaska zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca iz zatvora u Lepoglavi u kućni pritvor u rodnom mu Krašiću, gdje je 10. veljače 1960. i umro. Bio je to i spomen 10. obljetnice njegovoga proglašenja blaženim, u Mariji Bistrici 3. listopada 1998, te 70. obljetnica euharistijskoga kongresa u Varaždinu.

U ime izdavača — Biskupskoga ordinarijata Varaždinske biskupije i kao jedan od četveročlanoga uredništva, biskup Josip Mrzljak u Proslavu između ostaloga ističe da se ovim zbornikom »želi još više utrti put do istine o danas blaženom Alojziju Stepincu (...) još više osvijetliti taj lik koji bi trebao biti kompas — orijentir za budućnost« (12). A kao domaćin na završetku znanstvenoga skupa zahvaljuje predavačima — teolozima, pravnicima, povjesničarima, filozofima, sociolozima, geopolitolozima — koji su u svojih petnaest izlaganja pokazali da je suđenje Alojziju Stepincu bilo pravno neutemeljeno. Biskup Mrzljak je na kraju skupa pročitao i Izjavu (17–18) kojom poziva »Vladu RH kao mogućega predlagatelja izmjena Zakona o kaznenom postupku, ili izravno Hrvatski sabor, da predlože promjenu čl. 490. ZKP-a i to st. 3. i 4. tako da se omogućiti revizija ne samo političkoga procesa protiv nadbiskupa Alojzija Stepinca, nego i procesa protiv više stotina svećenika i domoljuba koji su živjeli i sanjali samo jedan san: *slobodnu hrvatsku državu*« (18). Nadalje se predlaže i osniva-

nje pravno-povijesnoga povjerenstva čija bi zadaća bila »da objektivno i znanstveno (*sine ira et studio*) dade svoj pravno-povijesni sud o svim političkim procesima od 1945. do 1990. na tlu bivše komunističke Jugoslavije« (14–15).

U četiri tematske cjeline: 1. *Analiza montiranoga procesa Alojziju Stepincu*, 2. *Recepcija Alojzija Stepinca nakon osude, beatifikacije i danas*, 3. *Stepinčevi suvremenici*, 4. *Stepinac — svjedok i vizionar* izložena su sljedeća predavanja: Ž. Horvatić — D. Derenčinović: Prilog raspravi o kaznenopravnoj (ne)održivosti presude protiv zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca (21–47); T. Jonjić: Kako je stvarana negativna slika o nadbiskupu Stepincu i Crkvi (49–103); M. Akmadža: Komunističke vlasti prema Alojziju Stepincu nakon presude i smrti (105–137); A. Lukinović: Privatni zapisi monsinjora Svetozara Ritiga o blaženom Alojziju Stepincu (139–182); J. Jurčević: Kardinal Stepinac u identitetu suvremenoga hrvatskoga društva (183–194); V. Paar: Suvremenost Stepinčevih pogleda na odnos znanosti i vjere (195–205); J. Sabol: Aktualnost životnoga djela nadbiskupa Stepinca u dijalogu s modernim historijsko-filozofskim relativizmom i globalizmom (207–217); J. Vujić: Udio Alojzija Stepinca u razvitku suvremene političke filozofije (219–229); D. Miščin: Kardinal Stepinac u kontekstu suvremenih diplomatskih odnosa Republike Hrvatske i Svete Stolice (231–238); V. Horvat: Izjave crkvenih dostojanstvenika i teologa uz beatifikaciju kardinala Alojzija Stepinca (239–256); V. Stanković: Prinos hrvatskoga iseljeničtva promidžbi Alojzija Stepinca (257–266); N. Bašić: Kardinal Alojzije Stepinac u Hrvatskoj reviji Vinka Nikolića (267–306); B. Duda: Istup nadbiskupa Stepinca o prisilnim prijelazima u monografiji Alekse Benigara (307–316); Lj. A. Marčić: Prinos Celestina Tomića poznavanju i štovanju blaženoga Alojzija Stepinca (317–330); A. Kišček: Blaženi kardinal Alojzije Stepinac i Lepoglava — od

zatvora do hodočasničkoga mjesta (331–341).

Osobita je vrijednost zbornika što su se priređivači potrudili Izjavu sa znanstvenoga skupa i sažetke izlaganja prevesti na engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski i ruski jezik (343–511), čineći tako temeljne misli s lepoplavskoga skupa, barem u jezgri, dostupnima širem čitateljstvu. Na skupu se rodila i ideja o Stepinčevu imenoslovu, koji je s velikom pomnjom i stručnošću priredila J. Pavelić–Jureško, dajući na uvid gdje sve i kako Hrvati u domovini i svijetu njeguju spomen na svoga blaženika kardinala Stepinca (523–563). U tabelarnu prikazu zbornik donosi detaljan i zoran Kardinalov životopis, smještajući ga u kontekst onodobne Hrvatske i Europe (565–627). Priložena je i dragocjena fotodokumentacija, sa scenama iz života kardinala Stepinca i o događajima vezanima uz njega nakon njegove blažene smrti (677–720), uključujući i fotozapis s održanoga lepoplavskog skupa u župnoj dvorani koja nosi njegovo ime, a nalazi se uz crkvu čija su zvona šutjela kad se kao uznik tek pogledom mogao osloniti na njezin toranj. Zbornik završava prilogom o kardinalu Alojziju Stepincu na medaljama (I. Mirnik) i poštanskim markama. Ovako stručno i s ljubavlju uređenom zborniku dakako da ne nedostaje ni Izbor arhivskoga gradiva i bibliotečne građe o kardinalu Stepincu, ni sav znanstveni aparat koji olakšava daljnja istraživanja i rad na raskrinkavanju zloporaba političke moći nekadašnjih sudova, čija je žrtva postao i naš blaženik.

Katica Knezović

Bonita Kovačić, *Suputnica. (Evandjelje na drugi način)*, Glas Koncila, Zagreb, 2010, 112 str.

Nakon objavljivanja zbirke evanđeoskih pripovijesti pod naslovom *U sjeni starih maslina*, potaknuta izvanrednim prijemom ove knjige, autorica Bonita Kovačić, sestra karmelićanka, odlučila je napisati drugu zbirku priča nadahnutih Evandjeljem, gdje se kao središnji lik događanja pojavljuje Blažena Djevica Marija. Zbog toga i naslov zbirke jest *Suputnica* — Marija, koja u cijeloj knjizi nosi svoje hebrejsko ime Mirjam, biva prikazana kao suputnica svoga sina Isusa u raznim zgodama njegova života. Tako je susrećemo u Nazaretu u trenutku navještenja, u Betlehemu kada rađa otkupitelja svijeta, na putu za Egipat, u Hramu, Kani Galilejskoj, Getsemaniju, na Golgoti i u zoru uskrsnog jutra. U svim tim događajima Marijin lik nam biva dočaran na duboko meditativan način, u karakterističnom spisateljskom stilu s. Bonite, koji odlično približava svakom čitatelju ljepotu i dubinu Marijina života, posvećenog služenju Isusu na njegovu putu.

Čitajući ovu knjigu, ne možemo ne osjetiti majčinsku Marijinu blizinu, podršku i ljubav koja ne prati samo njezina Nebeskog Sina, nego i svakog od nas na našem zemaljskom proputovanju. Ona, koja je bila put po kojem je Spasitelj čovječanstva došao među nas, postaje putom po kojem i mi možemo doći Gospodinu Isusu.

Knjiga *Suputnica* predstavlja još jedno lijepo ostvarenje u književnom opusu s. Bonite Kovačić i značajan je doprinos hrvatskoj duhovno–meditativnoj prozi. Ovo nas djelo podučava kako slijedeći Marijin primjer možemo kročiti našim životnim putovima prema Gospodinu Isusu Kristu.

Alan Modrić